

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.768/2018/3. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Tóth Gabriella bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője:

. Mészáros Mária ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

jogtanácsos

A per tárgya: sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.293/2017/4/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 4.P.24.823/2016/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

A le nem rótt 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes 2016. május 11-étől, a II. rendű felperes 2015. október 15-étől tartózkodott az alperes 131-es zárkájában, ahonnan az alperes őket 2016. július 12-én a 129-es zárkába helyezte át. A felperesek ruházatának cseréjéről 2016. május 21-én, június 14-én, 21-én, továbbá 2016. július 5-én, 19-én, augusztus 2-án, 16-án és 25-én gondoskodott. Az alperes a zárkákban 2016. május

- 20-án, július 6-án, 21-én és augusztus 25-én végzett rovarirtást.
- [2] Az I. rendű felperes először 2016. július 12-én kérte egészségügyi ellátását. 2016. augusztus 12-én a bal szemöldök fölött nagyon halvány csípést észleltek. Az I. rendű felperes 2016. augusztus 31-én rovarcsípés miatt ismét orvosi ellátásban részesült, ekkor már gyulladásos bőrkiütései voltak. A kezelést követően, 2016. szeptember 7-én az I. rendű felperes tarkóján, arcán számos apró gyulladásos bőrelváltozás volt fellelhető, azonban javallat ellenére a B. K. Kórház bőrgyógyászatán történő kezelést visszautasította. 2016. szeptember 26-án az I. rendű felperes ismét kezelésben részesült a testen lévő több apró elváltozás miatt.
- [3] A felperesek bejelentett kárigényét az alperes 2016. augusztus 30-án határozatával elutasította.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] Keresetében az I. rendű felperes 1.500.000 forint, a II. rendű felperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (1) bekezdése alapján.
- [5] Keresetük indokaként előadták, hogy az alperes nem teljesítette a rovarmentes környezetben történő elhelyezésre vonatkozó kötelezettségét, a rovarcsípéseket követően nem helyezte a felpereseket rovarmentes zárkába, az ágynemű tisztasági cseréje elmaradt. Az I. rendű felperes arra is hivatkozott, hogy az elszenvedett csípések miatti panaszai enyhítése érdekében az alperes az orvosi ellátás során nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, állítva, hogy az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [8] Határozata indokolásában rögzítette, hogy az ágyi poloska fertőzősége az alperes objektumban fennállt, azzal okozati összefüggésben az I. rendű felperes allergiás bőrelváltozást szenvedett. Megállapította, hogy az alperes a jogszabályban megfogalmazott követelményeket az elhelyezés során nem tudta megteremteni. A kártérítés különös feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy a 129-es zárká rovarfertőzőségét az iratok nem támasztották alá, ezzel kapcsolatban rendes jogorvoslatot nem vettek igénybe. A 2016. július 13. és augusztus 30. közötti időszakra a 129-es zárkában, és a II. rendű felperes esetén a 2015. október 15. és május 11. közötti időszakban a 131-es zárkában

fennálló körülményekre alapított kereseti kérelmet anélkül utasította el, hogy a kártérítési felelősség fennállásának egyéb jogszabályi feltételeit vizsgálta volna.

- [9] A 131-es zárkában elszenvedett sérelmek kapcsán vizsgálta az alperes felelősségét, a magatartás felróhatóságát. Érvelése szerint az alperes az irtást időszerűen és megfelelő mértékben elvégezte, illetve gondoskodott rovarszennyezéssel bizonyosan nem érintett ruházatról és ágyneműről, ezzel a fertőzés lehetőségét korlátozta, a felpereseket az érintett zárkából áthelyezte. Megítélése szerint az alperest további intézkedési kötelezettség nem terhelte, ezért a keresetet elutasította.
- [10] Megállapította azt is, hogy az alperes az I. rendű felperes egészséghez fűződő jogát nem sértette a kezelés során, ugyanis az allergiás reakciók növekedésével arányosan egyre erősebb készítményeket alkalmazott. Úgy ítélte meg: nem volt az alperestől elvárható, hogy előre lássa, hogy a kezelés hatására a felperes tarkóján kialakult gyulladásos bőrkiütések romlanak.
- [11] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest az I. rendű felperes részére 100.000 forint, valamint perköltség megfizetésére kötelezte; ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [12] Ítélete indokolásában kiemelte, hogy a felperesek a keresetüket a közhatalmi jogkörben eljáró alperes jogellenes, személyiségi jogi sérelmet okozó magatartására alapították, ezért annak elbírálására a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdését, a 6:548. § (1) bekezdését, valamint a 6:519. §-át együtt kellett alkalmazni. Rögzítette, hogy amennyiben az alperes olyan büntetés-végrehajtási szabályt sért, amely a fogvatartottak testi épségét, egészségét hivatott védeni, a Ptk. 2:43. § a) pontjára figyelemmel egyben személyiségi jogi sérelmet is okoz, és az sérelemdíj iránti igényt alapozhat meg, amelynek megfizetése alól az alperes felróhatóság hiányában mentesülhet.
- [13] Idézte a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 122. § a) pontját, amelynek értelmében az elítélt jogosult a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre, az egészségi állapotának és a szabadságvesztés végrehajtása alatti tevékenységének megfelelő étellemezésre, egészségügyi ellátásra, megfelelő ruházat biztosítására.
- [14] Az I. rendű felperessel kapcsolatban rögzítette, hogy 2016. május 11-től 2016. július 12-ig tartózkodott a 131-es zárkában. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság az alperes magatartásának jogellenességét és felróhatóságát kizárólag erre az időszakra vonatkozóan vizsgálta, holott a kártérítési eljárás során a felperesek a 129-es zárka poloska-fertőzöttségét is sérelmezték, az alperes kártérítési igényt elutasító határozata az ezzel kapcsolatos kérelmekről is döntött. Erre tekintettel nem tartotta helyesnek azt a

megállapítást, hogy a felperesek a 129-es zárkában töltött időszakot illetően nem jelentettek be kárigényt.

- [15] Az alperes által végzett irtásokkal kapcsolatban rögzítette, hogy az alperes intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a fogvatartottak testi épségét garantálja, ez a törekvése azonban az I. rendű felperes esetében nem vezetett eredményre.
- [16] A rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció alapján rögzítette, hogy az I. rendű felperest huzamos időn keresztül érték rovarcsípések, amelyek miatt allergiás reakciók alakultak ki nála, orvosi ellátásra szorult. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes az I. rendű felperes 129-es zárkába történő kihelyezése ellenére sem tudta biztosítani a poloskamentes környezetet. Megítélése szerint önmagában a poloskairtas elvégzése a felelősség alóli mentesülést nem eredményezi, mert a fertőzöttség felszámolása köztudomásúan számos kiegészítő művelet elvégzését, többek között az ágynemű soron kívüli, magas hőfokon történő mosását követeli meg. Az alperes erről nem soron kívül, hanem az általában szokásos rend szerint gondoskodott, ekként a másodfokú bíróság szerint nem tehető olyan megállapítás, hogy az alperes az ágyi poloska szennyezettség esetén általában elvárható magatartást tanúsította.
- [17] Mindezekre tekintettel úgy ítélte meg, hogy az alperes mulasztásának felróhatóságát kimenteni nem tudta, sérült az I. rendű felperes testi épségéhez, egészségéhez fűződő személyiségi joga, ezért a sérelemdíj iránti igénye is megalapozott volt. Annak mértékét a másodfokú bíróság az eset összes körülményeinek mérlegelésével 100.000 forintban határozta meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak részbeni - az I. rendű felperesre vonatkozó rendelkezésre kiterjedő - hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát.
- [19] Kérelmében megsértett jogszabályhelyként jelölte meg a Ptk. 2:52. §-át, 6:519. §-át, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. §-át és 206. §-át.
- [20] Kérelme indokolásában előadta, hogy perbeli esetben releváns helyszín a 131-es zárka, a releváns időszak 2016. május 11.-2016. július 12. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság nem alapíthatta volna ítéletét a 2016. július 12. és 2016. szeptember 26. közötti időszakra, amikor az I. rendű felperes tartózkodási helye a 129-es zárka volt, mert ezzel kapcsolatban kárigény-bejelentés a részéről nem történt.
- [21] Érvelése szerint felróható jogsértés részéről nem volt igazolt, mert a rovarirtásra kiterjedően szolgáltatási szerződéseket kötött, és az irtás a bizonyítás során feltárt időpontokban meg is történt.
- [22] Vitatta, hogy megvalósult az I. rendű felperes személyiségi jogának megsértése, ebben a körben kérte az elsőfokú bíróság indokolásának

figyelembevételét.

- [23] Nem tartotta bizonyítottnak azt sem, hogy az I. rendű felperest 2016. július 12. és szeptember 26. között rovarcsípések érték, mert ez az orvosi dokumentációban az I. rendű felperes előadása alapján került rögzítésre.
- [24] Vitatta továbbá az okozati összefüggést a gyulladásos bőrreakciók és a zárka körülmények között.
- [25] Kiemelte azt is, hogy az irtást követő napon végrehajtott tisztacsere alkalmas volt arra, hogy a felróhatóságát kimentse, a sérelemdíj mértékét azonban ennek hiányában is eltúlzottnak ítélte.
- [26] A felperesek a felülvizsgálati eljárásban ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [28] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [29] A Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között, kizárólag az abban megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.
- [30] Az alperes felülvizsgálati kérelmében előadott, az előzetes kárigény előterjesztésének hiányára mint pergátló körülményre való hivatkozásával kapcsolatban a Kúria kiemeli, hogy annak a felülvizsgálati eljárásban történő érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség, mert az alperes ezzel kapcsolatban konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg, az általa felhívott jogszabályhelyek pedig nem ezzel a hivatkozásával álltak kapcsolatban. A Pp. 272. § (2) bekezdéséből és 275. § (2) bekezdéséből következően, a Kúria 1/2016. (II. 15.) PK véleményében kifejtettekre is tekintettel érdemben csak azok a hivatkozások voltak vizsgálhatók, amelyek esetében a jogszabályban előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, vagyis a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél a jogszabálysértés indokainak körülírásán túl megjelölte a konkrét, megsértettnek állított jogszabályhelyet is.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben előadott egyéb hivatkozásokat érdemben vizsgálva, azokkal kapcsolatban mindenben egyetértett a jogerős ítéletben kifejtettekkel.

- [32] A felülvizsgálati kérelemre tekintettel az alábbiakat emeli ki.
- [33] A Kúria az alperes Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban rámutat, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.).
- [34] A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy az alperes tett intézkedéseket a fogvatartottak testi épségének megőrzése érdekében, azonban azt is helyesen állapította meg, hogy ez az I. rendű felperes esetében nem vezetett eredményre. A másodfokú bíróság az orvosi dokumentáció alapján helytállóan rögzítette az I. rendű felperes panaszait, orvosi vizsgálatok alkalmával felmért egészségi állapotát, amelyből helyesen vonta le azt a következtetést, hogy az I. rendű felperest huzamos időn keresztül érték rovarcsípések.
- [35] Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal az alperes mulasztásának felróhatóságával kapcsolatos megállapításokkal is. E körben a másodfokú bíróság helyesen vette számba az alperes részéről tett intézkedéseket, így a rovarirtásokat és az ágyneműcserét. Az elvárhatóság körében helyesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperes erről nem soron kívül, hanem az általában szokásos rend szerint gondoskodott.
- [36] A kimentés sikertelenségét követően a Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság helyesen vette számba az eset összes körülményeit, és azokat helyesen értékelte. Egyetértett a Kúria azzal is, hogy jelentőséget kellett tulajdonítani a sérelemdíj iránti igény elbírálásakor annak, hogy volt olyan eset, amikor az I. rendű felperes a bőrgyógyászati ellátást saját elhatározásból nem vette igénybe, illetve megfelelően értékelte az alperes ágyi poloskafertőzés felszámolása érdekében tett intézkedéseit is. Erre tekintettel a Kúria megalapozottnak találta az I. rendű felperes testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt a másodfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összegét, az megfelelt mind a Ptk. 2:52. §-ában és 6:519. §-ában foglaltaknak.
- [37] A másodfokú bíróság döntése tehát mind az alperes felelőssége, mind az összecszerűség vonatkozásában a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. §-ának megfelelő mérlegelésén alapult.
- [38] A kifejtettek alapján a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [39] A felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban ismert költsége nem merült fel, ezért arról döntení nem kellett.
- [40] Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes pervesztessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2019. szeptember 11.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Gabriella s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

bírószági ügyintéző
HM